

Zas Latweefchu draugs.

1843. 17. Juhni.

24ta lappa.

J a u n a s s i n a s.

Is Pehterburges. Meks jau stahstijuschi 16ta lappâ, ka Janwar-mehnesi Kas-pifkes juhra 16 sweineeki ar saweem 8 wesumeem laimigi us leelu leddus gabbalu bija glahbuschees. Taggad mums wehl paher oheru tahdu notikkamu ja-fluddina. Merz-mehnescham eesahkoht, tikke 57 Ubrales Kasaki lihds ar saweem Kirgishchu strahdneekem us lihdsigu wihsî isglahbti, un tam pascham mehnescham isejohr, ar kal 58 zitti tahdi wihsî, tas irr pa wissam: 115 zilweki. Winni wiffi strahdaja drohschi us juhras leddus, tohti tahd no mallas, kur juhra gan lihds affis dsitta irr un lais kam wairak. Turp winni ar saweem wesumeem un rihkeem bija dewuschees un nu patt stahweja daschôs tschuppôs, kad stips rihca wehisch leddu salausija leelôs jeb masafôs gabbalôs, un par nelaimi tohs gabbalus, us kurreem muhsu sweineeki bija, no-lausija no mallas-leddus un dsinne felgâ, kur zitti no winneem lihds 3 neddelas leelâs bailês un truhkumâ peldeja. Redsedami, ka leddus jo deenas jo gahje masumâ, winni gan jau fahje taiftees us nahwi, bet wehl par pabejgu apnehmahs sawus sirgus no-kaut, winnu ahdas fashuht, schahs uspuht ka plehschus, tahs peesect preeksch kam-manahm, un tã wehl raudsiht, peldoht sawu dsihwi bu glahbt. Bet pirms winni to wiffu warreja isbarriht, wehl par laimi winnus zitti sweineeki eeraudsija, kas jau tur pa juhrn ar laiwahm gahje, un scheem, kaut gan ar leelahm mohkahm, tok isdewahs, winnus west pee mallas. Sirgu, jik arri wehl bija dsihwi, ne weenu ne jaudaja eenemt laiwâs, un tee tadeht tur juhra noslikke wiffi. Tee laudis, kas us tahdu wihsî tikke isglahbti, stahstija, ka wehl dauds zitti sweineeki us zitteem leddus gabbaleem juhra effohr; tapeh; arri no teefas puffes isfuhctija tuhlin laiwâs, ka arri schohs nelai-migus zilwekus warretu glahbt. Peh; tahs sumas, ko no Orenburges atfuhctija, effohr pa wissam 208 sweineeki us juhras leddus bijuschî, kad tas stips wehisch eesahzees. Bet no scheem jau wairak, ka pufse, effohr isglahbti, un peh; teem, kas wehl truhkst, teekoht wehl ar ween meklets.

Zitta walsts aplam gan ne rohдах Kreewu semmê, kur tik warren leelu pulku faul-greeschu audsina, ne ka Saratowes gubbermenti, tuwu pee tahs leelakas pills-fehtas, kam tas pats wahrds. Tur daschreis reds lauku, kas wairak kã 24 tuhstohsch lauka-affis leelumâ un kas wiffzaur apfehct ar faul-greescheem. Winni tur tohs agrakt ne fehj, ne kã kad winni jau zerre, ka wairs ne fals; tas irr winnu semmê: tik ap Aprilamehnescha gallu, wof ap Matimehnescha eesahkumu. Scho fehflu winni tã ne iskalka, kã zittu, bet wiffpapreeksch winni pa lauku dsenn waggas un tad to fehflu kaisa

eekschâ. Waggu starpâ wehl paleek strehks no pehdas un wairak plattumâ. Semmi diwreis, ir trihs reis ezze, bet ne mas ne apfuhdo; pehz pirmas arschanas nahk ezze: schana. Un tad wairas puhles naw ar saul-greescheem, tik wehl wairaga winnus labbi apraweht. August-mehnescha gallâ, woi September-mehnescha eefahkumâ winni paleek gattawi, tad ar nascheem nogreesch winneem galwas, schahwe schahs un woi ar sprigguteem, woi ar rulleem, woi ar speekeem tahm to fehflu iskull. Stohbrus tur kautini woi us weetas leek puht, woi pa nahkofchu pawaffaru mett druwmallâ, kur tee, sinnams, arri sapuhst. Tik gudri winni tur wehl naw, ka sinnatu, ka schee stohbri tohti derr malkas weetâ. To fehflu winni tihri un pahrdohd. Pehrnaâ gaddâ makfaja tur pohds pufferubli fudr. — un no tahda lauka, kas 80 affis garumâ un 30 affis plattumâ, winni isdabbu 160 lihds 200 pohbus, arri brihscham wairak. Za lassitajs grihb sinnâht, fo tad winni tur ar tik leelu pulku saul-greeschu fehflu darroht, tad man ja-fakka, ka winni tahs woi par gahrduumu ehd, woi elji no tahm ispaida. Gewischki to bauda tur laudis, bet arri dauds kohpmanni, kas ir sawus weefus ar to lihds ar abboteem un zitteem gahrdeem kohka augteem pameelo. Laudis paschi, woi fehfsch, woi staiga, ar ween to uskohsch. Za elje, fo schahs fehklas isdohd, irr tik patt tihra, kâ boh-m-elje, un makfa tur 25 kapeikus f. mahzina.

A s i a.

Weenpadefmita sinna.

(Tahs ihsas sinnas par muhsu pasauli jeb semmi 64schajs gabbals.)

Wehl par Kineseri semmi, un tad par Japanas fallahm. Kineseri ar runnahm, kâ peeklahjajs un pa gohdam irr, rahdahs, un klannahs dauds un fakka pasemmigus wahrbus, bet leeli schfelmi. Kâ tik warr, zits zittu aprahpj. Dahr naudu winneem ne kas ne eet; dohdi to, tad Deews sinn fo darrihs woi pazeetih. Kad kahdam us teefas spreedumu speekus buhs dabbuht — un tohs tur dabbu ne tik semmi, bet arri augsti, — tad, ja tas baggats, kahdam nabbagam naudu dohd, un tas eet un zeesch kuhlenus preeksch winna. Tas tur geld, kad kas preeksch zitta strappi us sewi nemm; un ka tas effoht fauns, ka naudas pehz sawai meesai tauj sittenus dabuht, par to ne behda. Bet kaut-tahdi, tad tak wiffi tohti lepni prett zittu tautu laudim. Winni dohma, ka wiffu pirmee un labbee zilweki. Zittus par ne fo ne turr. Winnu keiseris sauzahs par debbes-dehlu, un sawu semmi winsch sauz par debbes-walstibu. Tizzibas Kinesereem daschadas. Zitteem irr ta patte tizziba, kas Libetanereem un zitteem, kas Mongolu-tautas laudim, prohti: Buddha jeb Lama tizziba; zitteem irr tizziba, fo weens wihrs, kas schinni semme 600 gaddus preeksch muhsu Pestitaja pees dsimschanas dsihwoja un kam Konfuzius wahrda bij, mahzija un ta irr tahda: ka weens Deews debbesis, un muhschiga dsihwoschana, un ka Deews labbeem darra labbu, un taunus sohda, un ka tapehz winnu buhs bihtees. — Par zittahm tizzibahm, kas ne no Deewa pascha nahkufchas, kâ wezzas testamentes un pa wiffam kristiga tizziba, schi teescham ta labbaka. Kas tee gudrakee pee winneem, tee gan drihs wiffi pee schahs turrahs. Zitteem tizziba, kas tihri paganiska. Tahdeem deewektu-bildes, fo pecluhds. Wiffu leelajs pulks semmu-tauschu scho zeeni. Arri daschi jau, kam kristiga tizziba, bet tas it mass pulzinsch. Daschi keiseri lahwa, ka kristigi mahzitaji nahje un laudis us kristigu tizzibu greesa; bet daschi atkal to aisleedse, un dasch likka kristigus mahzitas

jus, un tohs, kas winnu swehtas mahzibas bij usnehmuschi, nokaut. — Pilsfehiti winneem, kas tohti leeli, kaut gan ne wiffi tahdi. Pirmajs un leelakajs irr Peking. Sakka, ka schis wiffa pafaulé tas leelakajs. Tas 13 juhdses garfch, un 1 juhdsi plats. Sché Keiseris dshwo. Laudis tur, warr buht, 2 millioni. Brangs wufsch naw, jo nammi masi un semmi, un ap katru augsts muhris. Arri ja peeminn Nanking pilsfehths, pee fillas straumes, ar, kas sinn, 1 millioni, un Kanton ar drufku masaf eedshwotajeem. Schis juhmallá pee weenas straumes. Sché 40,000 laiwás, kurrás ehkas, kur zilweki dshwo, tapehz, ka us semmes ruhmes naw. Kineseri sweschneekus sawá semmé aplam eefschá ne laifch, un schis tas weenigajs pilsfehths bij, kur Ciropas-kaufchu kuggi drihtsteja pee mallas nahkt un kur kahdeem kohpmanneem no muhsu semmehm bija wehlehts dshwoht. Ne fenn Englenderi ar Kinesereem karroja un schohs uswinneja, un tahds meers tikka padarrihts, ka warr zerreht, ka nu zittadi buhs.

Japaneru fallas. Schahs Kineseru-semmei seemeta-rihta puffé, leelá Djeaná, kohpá wairak ne ká 13 lauka-juhdsu leelas, ar 30 millionu eedshwotajeem, ká sakka. Pahr wiffahm walbineeks, ko arri par Keiseri fauz. Za leelaka falla irr Ni-pou. Sché tas pirmajs un leelakajs pilsfehths, Jeddo jeb Dscheddo, Keisera dshwesweeta, leels, bet ne kahds brangs. 1 millione kaufchu, kas masds semmós nammós dshwo. Niponam deenas-widdus puffé masa falla, Riufsu wahrdá. Tur arri leels pilsfehths, un to fauz Nangasaki. Seemeta puffé Japaneru Kurilu-fallas. — Japaneru semme arri kalnaina, un tai zitti kalni tahdi, ka tur seemá un waffarâ sneegs wirfú, un zitti irr, kas daschu reisi ugguni iswemj. Seema deesgan auksta, waffara farsta. Leijas un klajumós tohti labba un augliga semme. Laudis arri tá pat, ká Kineseri, tohti labbi semmes kohpeji. Wiffur, kur tik ko warr feht un audsinahht, irr tihrumi un dahrsi, un wiffadi kohki, strehtós stahditi, tá ka wiffa semme, kur tik augsti kalni naw, ká dahrsis isflattahs. Sché wiffa tas aug, kas arri Kineseru semmé atroh-dams, wiffu wairak rihsa. — Japaneri gan lihdsinajahs pehz sawas isflattifchanas un buhschanas Kinesereem, bet tak naw tahdi blehschi, un ko Kineseri sinn un mahkt, to fchee jo labbaki proht. Tizzibas winneem arri tá pat daschadas un wiffu leelajs pulks pagant. Katram brishw turretees pee kurras tizzibas gribb, tik ne pee kristigas, to winnu waldischana stipri aisleegusi. Tapehz arri ne weenam kristigam zilwekam teek lauts, semmé eeceet. Za kahdu tahdu kur useet, tad bes schehlastibas nokauj. Preeksch 200 gabdeem sché pulks kristigu missionaru bij, kas tahdi mahzitaji, kas nekristigus us kristigu tizzibu luhko greest, un gan drihts jau puffe no wiffa kaufchu-pulka kristigu tizzibu bij usnehmuschi; bet missionari sahka jauktees eefsch waldischanas leetahm, un nu waldischana apflaitahs, aisdsinne wiffus missionarus, un wiffeem kristigeem Japanereem bij no kristigas tizzibas ja-astahjahs; kas ne gribbeja, to mohzija un nokahwe. No ta laika winai ar ne kahdeem zitteem tautas-taudim beedribu gribb turreht. Kineseri un Ollenderi tee weenigi, kas prezeschanas deht ar kuggeem drihtst pee mallas nahkt, un arri zittur ne kur, ká tik ween pee Nangasaki pilsfehtha. — Pehdigi es weenu leetu peeminnu, kas zittur naw redseta, un kas gan it neganta fauzama. Kad kahds Japaneris no zitta Japanera tohti apflaitinahhts, tad tas neimm greeschama-sohbinu, gukshs us semmi, usschell sew wehderu, un tá nomaitajahs; tam ohtram, kas tas apflaitinatajs, pee fewis arri tá jadarra, zittadi winnam wifs gohds pee zitteem suddis. . . . . g.

Ro bußs nest, woi dehli woi dehli?

Lehws flims gulleja, dakteris sauze: knaschi dohbeet dehli. Mahjas dehli atneffe smaggu ohsola dehli. Dakteris, apskaites, teem bahrgi uffauze: fo juhs mulki man te nesfeet? Woi ne dsirbeet, dehli es gribbu, tas flimmam lohti wajajaga. Mahte pamannidama, ka dakteris sweschimeeks buhdams wallobu palohkocht tohs wahrduß dehli un dehli bija sajauzis, ar mihteem wahrdeem sazzija: dehli, dakter-kungs ne gribb dehli, bet dehli. Eita dihki, tur to ahtri dabbuseet. Dehli nu gahje un atneffe dehli, bet dehli atkal sawa weeta nolikke.

Pehz kahdahm deenahm dakteris flimmeeku atkal apmekleja. Nu plahsteri gribbedams smeheht, dehli prassija un pee sewis dohmaja, ka to wahrdu nu effus issazzijis ta, ka wajajaga. Bet kas to dohs? Mahjas dehli, jauni puischi, zits par zittu strehje us dihki, un weens no scheem pats tezzetais buhdams labbu dischu dehli sakehris preezigi dakterim no-nesse. Bet dakteris pasmedamees sazzija: Ne ne, to ne gribbu wiss, man plahsteris ja-smehre, un nu atneffet tahdu paschu dehli, ka winnureis papreefsch neffast un fo es to brihd ne gribbeju. Tad dehli pratte, ka dakteris ne dehli no dihka, bet dehli woi kahdu galbinu gribbeja, un bes kaweschanas dehli atneffe un dehli atkal eelaide dihki.

Ma hze es: Ja tew kahda sweschä walloba jarunna, tad wissunairak darbojees issaz-ziht ar to wajjadfigu skannu tohs wahrduß, fo ar scho skannu ta ar zittu zittadi saproht: jo no skannu sajaulschanas dauds nikni juzzelki zekahs. D. B. G. R.

Pechterburges Latweeschu basnizai par labbu dahwinaja
ta darbawihra-atraitne Dorothea Freymann 1 rubl. f.

(21mai un 22traï lappai saws pawaddons no weffela bohgena, kur atrohдах: I. Tizzig-as dwehfeles farunnaschana ar Deemu. Dhtra fahrta, jeb: fo Deems tai tizzigai dwehfe-lei atbild, kas pehz tahs debbestigas Jerusalemes ilgojahs. II. Trihs dseefmas, 1) Wiss ar Zesu; 2) Pestitaja festajs wahrdußsch pee krusa; un 3) Bassaras swehtkös. III. Diwas jaunäs jautaschanas. — 23schai un 24tai lappai arri pawaddons no weffela bohgena, kur lassams: I. Ka Muhamedaneru jeb Turku tizziba pasaulé zehlahs. II. No pamahzinascha-nahm ohtra lihds festai. III. Swehtdeenas walkara dseefma; un IV. Ka ja-atbild us 15tu lihds 20tu jautaschamu.)

**Sinna, zil naudas 16 Zuhni mehn. deena 1843 eeffsch Rihges maksaja
par daschahm prezzehm.**

Par	Maksaja:	Sudr. nauda. Rb. K.	Par	Maksaja:	Sudr. nauda. Rb. K.
1	pubru rudsu, 116 mahrzinus smaggu	1 60	1	pohdu (20 mahrzineem) wasku	7 —
—	meeschu, 100 mahrzin. smaggu	1 10	—	tabaka	65
—	kweeschu, 128 mahrzin. smaggu	2 10	—	swesta	2 60
—	ausu	75	—	dselves	75
—	stenu	1 30	—	linnu, frohna	1 80
—	rupjn rudsu. mistu	1 50	—	brakka	1 60
—	bihdeletu rudsu. mistu	2 —	—	kannepu	1 —
—	bihdeletu kweeschu. mistu	2 50	—	schkibiu appinu	2 —
—	meeschu. putrainu	1 25	—	neshkibtu jeb prezzes appinu	1 20
—	eefala	1 15	—	muzzu silku, egln muzza	7 50
—	linnu, fehklas	1 75	—	laedu muzza	7 75
—	kannepu, fehklas	1 25	—	smalkas sahlis	4 10
1	wesumu feena, 30 pohbus smagga	4 —	—	rupjas baltas sahlis	4 25
barrotu	wehrschn galku, pa pohdu	1 20	—	wahiti brandwihna, puffedgga	7 —
			—	dimdegga	9 —

Lihds 16. Zuhni pee Rihges irr atnahkschi 572 fuggi un aishraufkschi 443.

Wihw drikkelt. No Widssemes General-gubernementes pusses: Dr. C. E. Wapiewsky.

Latweeschu drauga

p a w a d d o n s

pee N° 23 un 24.

10 un 17 Juni 1843.

Rà Muhamedaneru jeb Turku tizziba pasaulè zehlahs.

(To stabiù, tà gabjis pasaulè ar kristigu tizzibu, zera laika ara, nodaka.)

Araberu semmè pee farkanas juhtas mallas stahw pilssehta, fo nosauz Meffa; tur 570rà gaddà pehz Kristus weens wihrs dümme, kas bija wahrda Muhamed, un kam ar sawahm leekahm mahzibahm isdewahs, kristigai draudsei padarriht leelaku flahdi, ne tà lihds tam laikam zits kahds cenaidneeks winnai'jau bija padarrihts. Sib mejahs gan us to, ka Deews bija kahjäs, to kristigu draudsi pahmahziht par winnas grehkeem un kahribahm, un winnu sibjacht tà kweeschus; bet kusch ta Runga balsi klausija?

Muhameds bija kohymannis, andelechanas deht daudsreis usnehmahs eet sweschäs semmès, un tur, brihscham fanahfdams ar Schihdeem, brihscham ar kristigeem zilweekeem, masdauds no winnu tizzibas dabbuja jinnacht. Leelijahs, ka winna tauta effoht zehlfrees no Ismaela, Abraäma dekla, un isnehme zittas mahzibas no Zuhdu tizzibas, zittas no kristigas tizzibas, un sajanze ar tahm sawas paschas isdohmachanas. Wiasch mahzija sewitschi, ka weens pate Deews effoht, un ka Muhameds effoht winna wiffleelakajs prawees, leelaks pahr Mohsus un Kristus; wiffu, kas noteekoht, to Deews jau tà effoht nospreedis, ka zilweks ne tà zittadi ne warroht darriht; pehz nahwes katram zilwekam tittchoht atmakfahs. Wiffwairak wiasch pawehleja, nospreestös laikös beesü Deewu luhgt, dewigi buht nabbageem, sew likt apgraisiht, gan eht, staigohht us Meffa-pilssehtu, un wihsna ne mas ne diert. Turpretti wiasch pasahwe wihsreem wairak tà weenu sewu nemt, arweeqlinaja katram, kas no sawa laulata drauga gribbeja schlierees, un teize, ka tanni dühwibä pehz nahwes tee meefas preeki muhscham ne beigschorees, — luhk, tahdas mahzibas teem meefigeem zilweekeem deefgan labbi patikke un tohs peegrrese.

Kad wiasch sawä 40rà gaddä sahze fluddinacht, ka pats tas engelis Gabriels winnam effoht parahdijees un wiffu to darrihts sinnamu, tad sapulzinajahs masdauds no winna tautas brähleem winnam apfahrt, un schee, tizzedami tà part winna mellu stahstus pahr teem brihnumeem, fo effoht zittur darrihts, tà arri tohs leekus brihnumus, fo paschi dabbuja redseht, jo deenas jo wairak winnam peekchrahs, un cedohmajahs, ka winna mahziba effoht no Deewa. Winnam gan arri dauds prettineeki zehlahs, un schee winnu 622rà gaddä tik tohti waihaja, ka winnam us Medihnas-pilssehtu bija jabehts. No schahs winna behgschanas, fo Muhamedaneri sawä walledä nésauz par hedichra (raksti: hegira), winni sahlt sawu laiku flaitiht, tà tà kristigi zilweki sawu laiku pehz Kristus peedümshanas flaita. Schinni pilssehtä winna draugu rullks tik warren' auge, ka wiasch jau 630rà gaddä ar kerra spehku no 10,000 wihsreem warreja Meffa-pilssehtu uswarrecht; un nu subtijsa wehstneschus wiffceem lehniceem un leiseceem, no

winneem praßht, lai arri tee winnu arsißtoht par Deewa wiffleelaku praweeschu; un apnehmahs, or sohbenei rohkâ laudis sawai tizzibai peegreest. Bet pirms wehl tablaki warreja eet, winsch nomirre sawâ 63schâ gaddâ (632). Pehz winna aiseeschanas wiffa winna mahziba tikke farakstita wecnâ grahamatâ, fo nosauz: Koran, un fo winna draugi lihds schai stundai arsißht par swechtu un par sawas tizzibas awotu. Tee wihri, kas winna weetâ weens pakkat ohtra palikke par waldneekern, un fo eesauze par kalihfen, tee eeksch mas gaddeem uswinneja Sibries semmi, Juhdu semmi or Jerusalemes pilssehtu, Perseru, Mesopotamies, Egiptes un Mas-Ahsies semmi. Kas drißstehs winneem pretti buht, tohs woi nokahwe, woi teem ispoßstija basnizas un pilssehtas, un beidsoht teem eebailoteem eedsißwotajeem uspeede Muhamedaneru tizzibu. Lai nu gan ne schteet pilna tatsniba buht, fo zittas stahstu grahamatas mums fluddina, ka Arabberi jau pa teem 12 gaddeem pehz Muhameda mirschanas 36,000 pillis un pilssehtas effoht uswinnejuschi un 4000 kristigas basnizas ispoßstijuschy; bet tatschu ne warr leegt wis, ka winnu kerra spehkan leela laime bijuse, un ka winni tahm kristigahm draudschm warrenu stahdi padarrijuschy. Wiffa Seemet-Afrika gare juhmallas, fur to laif' leels pulks kristigu draudichu atraddahs, fritte winneem naggôs, un luh': winneem isdewahs, tur wiffu kristigu tizzibu lihds saknehm isdeldeht, ka ir ne dihgls ne palikke pahri. Tik eeksch Egipteru semmes wehl pastahweja draudse, fo eesauze par Kopteem, eeksch Perseru semmes ta, fo dehweja par Nestoriahnereem un wehl daschas zittas masakas kristigas draudses; bet tahs Finnams tikke wajatas un nihjin nihke, ka nu jau fenn wajaga, ka winnas atspirdina un arjauno.

Teem kristigeem laudim wehl par laimi bija, ka Arabberi sawâ paschâ starpâ sahze stribdetees, sawu waldneeku, to ka lihfu, islassoht. Schahs kildas, pee kurrachm winneem wifs saws spehks wajadseja, pastahweja gan lihds 30 gaddeem, pa kurreem tahs kristigas draudses atkal masdaudf dabbuta atspirgtees. Zaur scho paschu nemeeru beidsoht norikke, ka wiffa leela Muhamedaneru draudse pa diwahm daktahm ischlißbrahs, prohri: pa Schihteem un Sunniteem. Tee pirmi, fo fewischki leelâ pullâ atrohdahs Perseru semmê, tee tizz, ka tik ta koran-grahmata winnu tizzibas awohts effoht, bet tee ohri peenemim ne ween scho paschu grahamatu par swechtu, bet arri tohs rakstus, fo tee 4 pirmi ka-lihfi irr farakstijuschy. Tik tai 668râ gaddâ winni no jauna eesahze tohs kristigus laudis wajahht, un aplehgereja Konstantinopeles pilssehtu 7 gaddus zaur, kamehr Greekereem isdewahs, ar to sawadu ugguni, fo sawz Grekeru ugguni, winnus aisdsiht prohjam. Tik kad 8rajs gaddu-sintenis bija eesahzees, un winni Seemet-Afriku lihds pat leelai juhrai jau bija uswinnejuschi, tad ween arri palikke kahrigi, pahr to juhras schaurumu pee Gibraltaru ar laiwahm eet pahri, uskrift Spanieru semmei, tad wiffahm Eirohpas semmehm wilktees zaur, un beidsoht Konstantinopeles pilssehtai no semmes puffes usbrukt.

Das kchnisch to West-Gorhu, kas tanni laifâ pahr Spanieru semmi waldbija, tas kahdâ breefmigâ kerra-kauschanâ tikke nokauts, un nu tee Arabberi bes kaweschanas wilkhs zaur Spanieru semmi, pahr Pihrenehu-kalneem (raksti: Pyrenâen) pahri eeksch Sprantschu semmes lihds Lihdnes un Besanzones pilssehtahm (raksti: Lyon un Besançon); un ta patt kâ 300 gaddus preeksch tam ta breefmiga Hunnu tauta no

rihta puffes tahm fristigahm draudsehm bija uskrittuse un tik ne gallu darrijuse, tā nu taggad tee Araberei no wakkara puffes ar warrenu spehku wiannahm usgahsahs; un no jaura draudeja, wiannah pa wissam isdeldeht. Sprantschu semme un Wahju semme trihzeja un drebbeja no bailehm. Bet tā, kā preekschlaitā ta leela karrā-kauschana pee Schalou-pilssehtas (raksti: Chalons) to kristigu basnizu ar Deewa palihgu no to Hunnu rohkahm bija glahbuse, tā nu tam firds-drohscham Sprantschu herzogam, Karl Mar-tell wahrda, pee Poh-tje-pilssehtas (raksti: Poitiers) 6 deenas no weetas ar teem Arabereem kaudamees, isdewahs, wiannah (732trā gaddā) uwinneht, un is Sprantschu semmes atpakkal diht us Spanieru semmi, pahr kurras rohbes scheem tee wairs ne drihsteja nahkt.

Uk tawu fahdi un pohstu, kas Kristus draudsei pa scho gaddu-simteni bija jazeesch. Kristigi zilweki pa simts tuhstoscheem breefmigā kauschana tikke nomaitoti, wiannu basnizas pa tuhstoschahm ispohstitas, un leeli leeli pulki, bailodamees no Araberu sohbeneem, peenehme to tizzibu ta jauna prawescha. Scha laika gallā warreja us tahm fristigahm draudsehm, kas pa rihta puffi, gluschi tohs paschus wahrds fazzih, ko tas praweets Esaijas (1, 7—9) irr usrakstijis: „Juhfu semme irr pohstā, juhfu pilsfati irr ar ugguni fadedsinati, juhfu tihrumus ehđ sweschi, jums klahť effohť, un schi bohja eeschana irr kā weena pohstischana zaur swescheem. Un Zianas meita irr atlikkusi kā buhdina wihna dahrsā, itt kā nakts leeweninsch gurku dahrsā, kā ispohstihť pilsfahť. Ne buhtu tas Kungs Zebadi mums kahdu maggumu atlizzinajis, tad buhtum mehť kā Sodoma, mehť buhtum itt kā Gomorra tappuschī.“ 54.

P a m a h z i f c h a n a s.

2.

Tas grehks irr ta netaisniba. (1 Jahn. 3, 4.)

Grehzineeks, woi tu jekkad effi prassijis, kas irr grehks? Woi tu jekkad Deewa wahrds effi meklejis, no scha breefmiga launuma sawā firdi dabbuht ihstu atsih-schānu? Ja tu to wehl ne kad ne-effi darrijis, tad tew slikti klahjahs, — breefmigi slikti. Tawa muhschiga labklohschana wehl no tewis irr gauschi tahtu. Apdohma labbi tohs hihbeles-wahrds. Dazett sawu firdi us Deewu, un fakli: Kungs, mahzi man tohs grehkus pareih atsiht. — Kas grehkus darra, tas pahrkahpj to bau-slibu? Kahdu bau-slibu? Deewa swehtu bau-slibu. Kas irr schi bau-sliba? Tee desmits Deewa bau-sli. Woi es schechs jekkad esmu lassijis ar drebbadamu un bailigu firdi, un sewi pee ta sautajis: woi es scho jeb to swehtu Deewa bau-sli ne-esmu pahrkahpis? Woi es to jekkad esmu apdohmajis, kā Deewa bau-slus warr pahrkahpt, tik labb ar dohmahm, wahrdeem, kā ar darkeem? Woi es to jekkad esmu pahredohmajis, kā ta bau-sliba irr garriga? (Neem. 7, 14) un ka to warr pahrkahpt ar dohmahm, ap-aemshanahm, un ar sawā firdi. Ka ifkara slihta dohma irr tahs bau-slibas pahrkahpschana? Ka ifkara launa eekahroschana irr grehks? „Ka par ifkarru weltu wahrdu, ko tee zilweki runnahs, teem buhs atbildeschānu doht teefas deenā?“ (Matt. 12, 36) tai leelā deenā, „kad Deews to zilweku paslehptas leetas sohdihs, un to firschu padoh-

mus darrîhs sinnamus. (Reem. 2, 16. 1 Kor. 4, 5.) Ak, zil flktas un nelabbas dohmas irr bijufchas manâ firî, bes ka es no ta biju pahrlcezinahs, ka tahs wiffas bij taunas un grehzigas! (1 Mohf. 6, 5.) Zil dauds neleetigu wahrdu es esmu runnajs ikkarrâ deenâ, bes ka to buhtu apdohmajis, ka man par ikkarru weltu wahrdu buhs atbildeschana jadohd! (Matt. 12, 36.) Kad es gan par tahm taunahm dohmahm un wahrdeem ar bailigu un behdigu firî esmu sauzis un fleedsis: »Deews, effi man grehzigekam shehligs!«? (Luhf. 18, 13.) — Ja nu tee grehki irr tahs bauflibas pahrlkapschana; tas irr: ja es to itt pilnigi newarru peepildist, fo ta baufliba no manahm dohmahm, wahrdeem un darbeem prassa, un tas tahds patz leels grehks irr, ka ta pahrlkapschana, fo ta baufliba man aifleeds: ak zil dauds tad man buhs fo atbildest, us fo es nu warr buht ne mas nedohmaju! Un woi es to daudstreif ne esmu otunnis un sazzjis: »Es to esmu padarrjis, kas man nebij jadarra; es to ne esmu darrjis, kas man bij jadarra, un ne weena weffela weeta irr pee mannas meefas.« Ak, es esmu Deewu apfimehjis, kad es to ar sawahm luhpahm gan gohdaju un apleezinaju, bet firîs no ta ne jutte ne fo, un ta bij tahlu nehst no winna! — Rungs, lai nu us mohstahs manna sinnama firîs, kas es atjbstu un sajuhtu to, kas irr grehks!

3.

Wiffi irr grehkojuschi, un teem ta teifschana truhst preeksch Deewa. (Reem. 3, 23.) Wiffi — un tad arridsan tu, un es, mihlais lassitajs, effam grehkojuschi; mehs effam grehkojuschi, us irr: mehs effam pahrlkapsuschi Deewa bauflus; jo »ne kas ne irr taisus, itt ne weens;« (Reem 3, 10) tur nesirr ne weens, kas buhtu Deewa bauflus turrejis. Mehs effam pahrlkapsuschi ikkarru Deewa bauflî jeb ar darbeem un wahrdeem, jeb ar taunahm eekahroschanahm. Gan schi apfuhdseschana irr gruhsta un leela, bet ta irr pateesiba. Lai mehs schai leetâ sewi ismeklejamees, un turklast no wiffas firîs Deewu luhdsam, lai tas muhsu diwehfeles apgaismotu. Remm rohkâ tohs desmirs Deewa bauflus, un lassî tohs. To pirmu bauflî mehs zaur to effam pahrlkapsuschi, ka mehs us laizigahm leetahm wairak zerrejahm un patahwamees, ne kâ us Deewu; ka mehs tahs wairak mihleiam, ne kâ Deewu. »Zew buhs Deewu tawu Rungu mihloht no wiffas firîs;« (Matt. 22, 37) ak, ne ta mehs wehl gauschi tahlu noht effam palikkuschi. Tas ohtrajs bauflis muhs mahja, kâ mums buhs Deewam kalpoh; ne ween ar meesu turretees pee Deewa namma, ne ween ar mutti Deewu luhgt un teift, bet garrâ un pateesibâ. Ak, zil dauds mums pee Deewa kalposchanas un luhgschanas irr bi usi ne usmanniga firîs un prahs; zil tahlu bij no ta ta eekschliga firîs Deewa pagohdinaschana, ta ihsta mihlestiba, kurras no mums Deewa kalposchana prassa! Deews irr weens dusnigs Deews. Tu falki, tu neeffoh ne kad zaur grehzigu lhdtschanu un swehreschanu apgrehkojees, un tu tadeht dohma, ka tu to ohtru bauflî effi turrejis; bet woi tu ne kad, kad tu Deewu luhdsî, jeb Deewa wahrdus lassî, to swehtu wahrdu »Deewu« ne kad bes gohd'bihjigas juschanas no ta, fo tu darrisi, — jeb gluschi bes apdohma — ne effi ar sawahm luhpahm issazzjis. »Tas Rungs to nefohditu nepmetrihs, kas winna wahrdu welti walko.« (2 Mohf. 20, 7.) Woi tu swehtdeenu ar ween wiffu deenu effi swehtjis ar tahdu deewabihjigu prahs

tu un darbeschanu, kà tas treschajs baussis tew pawehl? un woi tu scho swehtdeenas swehtschianu ar tahdu apdohmigu sirdi effi padarrijis, kà tew ta baußliba ne kahdu grehku warr usrahdiht, neds eeksch dohmahm, neds wahrdeem, neds darbeem? Grehzineeks, leez sawu rohku us muttes un atsihsti sawas pahrkahpschianas. Woi man wehl irr wajjaduigs tew tohs zittus baustus preeksch azzim turreht? — Woi tu mihto sawu tumaku kà sewi paschu? »Woi tu wisseem zilwekeem tapat effi darrijis, kà tu gribbi, ka lai tee tew darra?» (Matt. 7, 12.) Woi tu ne kad zaur nepaklausichianu prett ta-weem wezzakeem ne-effi aggrehfojees? Woi tu nesinni, ka ikkatra welta dusmoschiana irr flepka.oiba? (Matt. 5, 22) ka ikkatra neschkihsta eekahroschiana irr laulibas pahrkahpschiana? (Matt. 5, 28) ka fleppena wilschiana, ka nepalihdseschiana, kur tu pehz sawa spehka nabbageem warretu palihdsieht, irr sagschiana? ka ikkatra skaudiga dohma irr ta astota bausta pahrkahpschiana, ka ikkatra wehleschiana, ohtra zilweka mantu dab-buht un eekahroht, irr ta dewita un definita bausta pahrkahpschiana? — Zeescham mehß wiffi effam grehkojuschi, gan ar to, ka mehß to darram, ko Deewa bausti ais-leeds, ka arri ar to, ja mehß to ne darram, ko Deewa bausti mums pawehl. Ko es tad nu esmu darrijis, un ko ne-esmu darrijis? Mehß wiffi effam grehkojuschi. Kahda irr manna klahschiana? Ea irr pilna grehzibas un wahjibas. Bet kapehz es to lihds schim ne-esmu arinnis? Tapehz, ka mannas azzis prett to pateesibas gaismu bij apdohmajuschi.

4.

Ikweens irr nolahdehts, kas ne paleek eeksch wiffa, kas irr rakstihst tai baußlibas grahmata, ka wansch to darra. (Gal. 10, 3.)

Ko tas breefmigs wahrds: »nolahdehts« gan apsihme? Deewa lahsti irr wiina taisna dusmiba, ko wansch prett teem grehkeem un grehzineekeem turr. »Kas warr preeksch wiina pastahweht wiina dusmoschianas laika?» (Dahw. dsm. 76, 8.) Bet kas tad irr nolahdehts? Ikkaris, jauns un wezs, baggats jeb nabbags, gudris jeb negudris, kas wiffi zaur sawu dihwibas laiku, weenumehr un bes mitteschianas, pilnigi ar dohmahm, ar wahrdeem un darbeem eeksch wiffa ta naw palizis un pilnigi to naw darrijis, ko baußliba praßfa, un no wiffa ta naw noturrejees, ko baußliba aissleeds un pasuddina. — »eeksch wiffa, kas irr rakstihst tai baußlibas grahmata, ka wansch to darra;« (sche tohp ta baußliba sapraßta un isskaidrota garriga wihsé.) Pee-scha eedohmajees wehl arri to, kas irr saggihst (Zehf. 2, 10), kà, »ja kas wiffus baustus turr, un weena fluhp, tas irr noseedsees pee wisseem.« Nu pahrdohma labbi: Woi tew weena deena, weena stunda, weens azzumirkliß ta irr aishgahjis, eeksch kurras tew gluschi ta irr klahjees, kà no tewis ta baußliba praßfa? Nolahdehts irr ikkaris baußlibas pahrkahpses par ikkatru pahrkahpschianu; ne ween tikka par besdeewibu, flepkawibu, laulibas pahrkahpschianu un zitteem tahdeem rupjeem grehkeem; bet par ikkatru grehzigu dohmu, par ikkatru azzumirkli, kurrà tu atstahjees, »Deewu, sawu Kungu, mihtoht no wiffas sirds un no wiffas dwehseles.« Ak zil dawdsreis ta baußliba man un tew tohs lahstus jau naw pasluddinajusi! Ea to Deewa dusmibu prett mums no gabda us gabdu irr innamu darrijusi; so no gabda us gabdu mehß effam grehkojuschi prett Deewu. Woi tas naw ta? — Woi tu to no Deewa swehteem rak-

steem warri parahdicht, ka tas tã naw? Kã? Woi ikkattris grehziineeks naw nolahdehts par ikkattru grehku, ko tas darra? Un woi es wissu sawu dshiwibas laiku ar ween esnu grehkojis? Woi tas irr teefs, ka es ne kad Deewa preekschã nebihjohs prett sawu paschu sinnamu firbi grehkoht, ar dohmahm, wahrdeem un darbeem? ne kad to darriju, kas man bij jadarra, no mihlestibas us Deewu, ne kad no kahda grehka neatstahjohs, no mihlestibas us Deewu? Woi wiss mans dshiwibas laiks naw tikkai launs bijs weenumehr? Woi nu tadeht manna klafschana naw weena klafschana tahs pasufchanas? Ak, zif breefmigi tas irr! Kahda leeziba schi irr no manna tumfscha firds-prahra, un no mannas firds zeetibas, kas es appafsch Deewa lahsteem weenu stundu wehl tik meerigi warru dshwoht, ka es bes bailehm un drebbschanas warru apgultees, neapdohmamams, ka Deewa lahsti to grehziineeku ellẽ nogrubsh.

5.

Za grehka nopelns irr ta nahwe. (Reem. 6, 23.)

Grehks irr tahs bauflibas pahrkahpschana, pahrkahpschana tahs muhschigas taifnibas un deewischligas bauflibas, kas irr dohra teem zilweku behrneem. No grehkeem, no wisseem un no ikkattru grehka schẽ tohy runnahts. Nahwe irr tas taifnis nopelns un alga par ikkattru grehku, kas irr padarrihts ar dohmahm, wahrdeem jeb darbeem. Bet kas tad irr ta nahwe? Za meefas nahwe irr, kad dwehfele no meefas schliirahs. Tu effi grehziineeks, un ta grehka spehku tu jau sajuhi eeksch wiffahm tahm sahpehm un wahsibahm, kas tawu meefu kappam arween' tuwak wedd. Taggad tu effi mirstans zilweks. Tahs meefas nahwe, jeb tahs meefas schliirschana no dwehfeles, to meefu atkal tur aifweddihs, »pee teem pihschteem, no ka ta irr nemta.« (Gal. mahj. 12, 7. 1 Moos. 3, 19.) Bet schi nahwe, no ka Pahwils us Galatereem runna, apshime druzjin wairak, prohti: — dwehfeles nahwi. Kas tas irr? Za irr tik dauds leelaka un bailigaka leeta, zif dauds leelaka un augstaka dwehfele par meefu irr. Za irr dwehfeles schlieschana no Deewa, kas irr wiannas dshiwiba un laimiba. Taphz schi nahwe paleek tahda, kur ne kad wairs teem grehkeem newarr isbehgt un kur tai dwehfelei paschai weenumehr ar bailehm jamohlaks, un tas wiss nahk no ta, ka ta to Deewa draudibu un wiffas tahs fwehcibas, ko Deews tai dewe, irr pasaudejuff. Zo ka muhsu meefa bes dwehfeles newarr dshwoht, tapat ta dwehfele newarr dshwoht bes Deewa. Tai garrigã nahwẽ jeb tai dwehfeles nahwẽ nenemirstã, kã tai meefas nahwẽ, kur ta meefa ne ko wairs nejuht un nesamanna, bet tai garrigã nahwẽ pasuhd tas Deewa gihnis un wianna schehlastiba. »Zo eeksch wianna schehlastibas irr dshiwiba; un eeksch wianna dusmibas irr nahwe.« Tahda irr tawa klafschana, mans mihlajs brahlis, ja tu zaur Deewa schehlastibu netohpi atgreests un dshwvs darrihts. Tu effi nomirris eeksch pahrkahpschanahm un grehkeem (Ewes. 2, 1), un ja tu, pirms tu mirsti un scho pasauli atstahji, no Deewa garra netohpi dshwvs darrihts, tad tew tahdã neswehtã klafschana buhs japaleek muhschigi; ja kã tai muhschigai dshwofchanai ne buhs gals, tapat arri tai muhschigai nahwei, no ka schẽ tohy runnahts, ne kad nebuhs gals. Un ak! kad no tahs garrigas nahwes jaw schai pasaulẽ zekahs leelas behdas un geuhtrums, kã to ikkattris zilweks no sawas paschas firds warr apleezinaht, kas ween

pateesibu grubb fozzigt, — fahdas behdas no tahs garrigas nahwes wehl tur nenahs wiinna pasaulé! Kas tahs gan warr isstahstih un isrunnoht! Mehs lassam »no weena tahpa, kas nemirst« (Es. 66, 24. Mark. 9, 44. 46. 48), un kas to bailligu sinnamu firdi krimtich; »no weena ugguns, kas ne taps isdsehsts (Es. 34, 10), un kas meesu un dwehseli samaitahs ellé;« no »raudaschanas, kaukschanas un sohbu trihjeschanas;« (Matt. 8, 12. 13, 42. 22, 13. 24, 51. 25, 30. Luth. 13, 28) un ka tas wiss passtahwehs muhschigi. Bet woi tad tas arri tá buhs, ka tee noseegumi un grehki tá taps sohdti? »Lai tas tá paleek, ká Deews irr taisnis, un wíss zilweks melkulis.« (Reem. 3, 4.) Wínsch fakka: »Ja grehka nopelns,« un taisna alga irr ta nahwe. Deewa pateesiba speesch wiinnu tá darriht, tik lább' schahs draudeschanas, ká arri wiinna apsohlishchanas peevildih. Ak, »behds no tahs nahkoschas dusmibas;« jo »kas irr muhsu starpá, kas pee weena aprihdama ugguns warr dshwoht? Kas irr muhsu starpá, kas pee muhschigahm swelmehm dshwoht warr? (Es. 33, 14.)

6.

Ro man buhs darriht, ka es muhschigi dshwoju? (Apust. darb. 16, 30.)

Tá bailligi jauta weens usmohdinahs grehziineeks. Usmohdinahs grehziineeks irr tahds zilweks, kas sinn un arriht kas grehks irr, un kas to ar fahpehm fajuht, ka wínsch grehziineeks irr, un ka wínsch tahds, tchds taggad irr, stahw appatsch Deewa lahsteem un appatsch muhschiga elles ugguns. Woi tu effi weens usmohdinahs grehziineeks? Deewam shehl! no dabbas wíssi zilwek gult dshka grehku meega, un sawu nelaimi un breefmu ne mas nemanna; un paleek tahdi lihds tam laitam, kamehr tee zaur Deewa wahrdeem un Deewa swehtu garru tohp usmohdinati no wiinnu meesiga meega. Tee weens us ohtra fakka: »Meers, meers, fur tomehr meera ne waid;« (Jer. 6, 14) jo Deews ar fladreem wahrdeem irr fozzitis: »Tcem besdeewigeem ne irr meers.« (Es. 48, 22.) Tee dshwo no weenas deenas us ohtru, un dohma, ka nahwe, ta pastara teefa un muhschiba wehl tahdu no teem effoh; tee bihbeli ne kad neloffa ar tahdu firds wehleschanu, ka tee no tahs sawu flahschanu un grehzigu buhschanu ihsti mahzitohs arriht, un ne kad tee Deewu no firds dibtkina neluhds: »Deews, effi man grehziineekam shehligs!« (Luth. 18, 13.) Ja tu dshwo bes wíssas Deewa luhgschanas, un ne kad Deewu no firds neluhds, lai par tewi apshehlojahs; ja tu no tahdas Deewa luhgschanas gluschi effi tá ká atraddinajees; tad tu ar to flaidri opleezini, »ka tu wehl gluschi sweschs effi no tahs Deewa dshwibas, zaur to nesinnaschanu, kas irr eetsch tewis,« (Ewes. 4, 18) itt ká kad tu eetsch rihscheem rupjeem grehkeem dshwotu. Bet kad Deewam patihl, zilweka firdi zaur swehtu garru pahreleezinah un wiinna sinnamu firdi usmohdinah; tad tas tá ká no dshka meega usmohstahs. Tas reds, fo tas papreetschu ne kad nehij redsejis, kas tahs par behdahm un firds fahpehm irr, grehkoht prett mihtu Deewu. Wínsch lassa swehtá bihbelé, tai wahrda tahs pateesibas: »Tee besdeewigi atgreesisees atpaktat ellé, wíssi pagani, kas Deewu aismirst;« (Dahw. dsm. 9, 18) un to lassidams, wínsch trih un drebb. Wínsch arriht: »Es esmu Deewu aismirstis, un prett wiinnu grehkojis;« un kad wínsch no ta irr pahreleezinahs, ka »ta grehka nopelns irr ta nahwe,« tad wínsch tá

praffa: »Kà es isbehgschu no tabs elles pasufchanas?« Tahds zilweks no wiffas firde tà praffa: »Ko man buhs darriht, fa es muhschigi dsihwoju?« Wifsch to fajucht, fa wifsch to muhschigu dsihwofchanu warr pasaudeht. Pasaule, ar wiffceem saweem preekeem, labbumeem un gohdu tam wairs nepatihf; ta winna bailigai firde newarr ne fahdu meeru doht, winna wahjas sinnamas-firde ta ne warr dseedinahf. Nu tahds zilweks eefahf Deewu luhgt. Winna luhgschana nu irr pateefiga un ta nahf no wiffas firde, ta wairs naw rahda, fahda ta bij papreeksch, weltiga un kas nahje no muttes un no mehles ween. Fa breefmu un behdu juschana dsenn nu to pee to schehlastibas-krehflu. Wifsch nu tohs Deewa wahrduf laffa, fà weenu gramatu, kas to muhschigu pateefibu tam isskaidro un isschire, un fatris wahrduf sch tam irr gahrds un dahrgs. Grehzineeks, woi tu seh fad jau tà no wiffas firde effi jautajis: »Ko buhs man darriht, fa es muhschigi dsihwoju?« 26.

Swehtdeenaf wakkara dseefma.

Meld. . Kungf, es efmu grehds freitis.

1. Swehta deenà nu jaw beidsahf. Nahzeet! Bidseet to ar gohd! Lai ikweens jaw nu pasteidahf, Slaweht to, kas wiffu dohd. Ul lai meh' ar swehtahm dseefmahm Deewam, kas tam nahfahf, neffam!

2. Kungf, no fa iltatrà deenà Spehfs un padohms mums atnahf, Mahzi man, tew turrecht zeenà; Klausf, kad firde t ist tew' fahf. Zittu taf tew doht ne mahfu, Ne tà to, fa tekt tew nahfu.

3. Preezigi apleezinaju, Kà tu, Deewf, muhs mihlejs; Deen' un ualti es usahju, Kà tu muhs veemnejis. Mammu stundu fatra rahda, Kà tu man auween' apgahda.

4. Zitta deen' no pascha rihta Un gan arr' lihds paschu nakt' Mums ar behdahm pawadbita; Darde muhs nospeedis ar makt'. Bet scho deenu tu mums dewis, Lai meh' prezza-tohs eeffsch tewis.

5. Tu, kas wiffas effi pestij's, Sargf un glahbeis mihlaka's, Zik tu dweh'les schodeen mahzij's Un eeffsch behdahm preezinaj's! Mahditi tahm Deewa zekti, Lai tabf isbehgtu to elli.

6. Kungf, es teizu tawu wahrdu Tagg gab un arr' muhschigi, Kà tu sawu sehflu gahrdu Zifchjis til baggati. Dohd' tai dibat un augt ar spehflu, Nogreef' no tabs wiffu grehflu.

7. Uffstahschu jaw sawas mohkas! Eefschu gulleht drohfschà prahf! Jo man farga tawas rehkas. Tawa mihlba man klahf! L i arr' elle prett man zekahf, Sirdf no tewim drohfschid' smeekahf.

8. Fa tu redseht man palausi Rihdcentinas gaisminu, Tad tu man arr' ne atraufi Spehflu un labklahschanu. Duffeschu nu gultu weeta! — Tewim tizzeht, l. bba teeta! 35.

Kà ja-arbild us 15tu lihds 20tu jautafchanu.

us 15tu: Swannija gan (Lubto: 2 Mohl. gr. 28, 33—35)

us 16tu: Tas praweets Abakufs. (Lubto winna arabmarà 2, 2—4.)

us 17tu: Teem, kas fjadu awfnehie. (Lubto: fjada gr. 30, 4.)

us 18tu: Tabs lauwu bedres preefschà, kurrà eemette Danijelu. (Lubto: Dan. 6, 16.)

us 19tu: Teem, kam eeffsch t zaidas trubtit aifibschanas, woi ga dibas, woi wazeefchanas, woi deewabihfakchanas, woi mihlejidbas. (Lubto: 2 Weht. gr. 1, 9.)

us 20tu: Sikemà, tanni laita, kad tas kebnijsch ketabeams bija fahjis waldibit, tad desmits jittis, no winna atkahpdami, to darri. (Lubto: 2 laita gr. 10, 1. 16.)

Brihw drikkcht. No Bidsemmes General-gubernementes puffed; Dr. C. E. Napierfky.